

Datum: 11.08.2026

Medij: Politika

Rubrika: Beogradska hronika

Autori: Milica Milutinović

Teme: Gradska javna komunalna preduzeća i javna preduzeća Beograda

Napomena: gradska ja

Površina: 618

Naslov: Lavova sve manje zbog gubitka prirodnog staništa

Strana: 14

СВЕТСКИ ДАН ПОСВЕЋЕН КРАЉУ ЖИВОТИЊА

Лавова све мање због губитка природног станишта

Краљу животиња, господару афричке саване, једном од најмоћнијих предатора у природи и симболу дивљине и снаге, био је посвећен јучерашњи дан. Поводом Светског дана лавова, Кристијан Овари, биолог Београдског зоолошког врта, говорио је о питању опстанка ове врсте у дивљини, као и о њиховом животу у зоолошким вртovima.

– Не славе га лавови, него ми јер покушавамо да скренемо пажњу на њихов озбиљан проблем. Лав је врхунски предатор, он је тај који регулише бројност и стања разних других животиња. Некада давно он је био веома распрострањен, не само у Африци, него је долазио чак и до Европе и Азије – објашњава биолог.

Сада је слика знатно другачија. Азијски лав се одржао на ограниченом подручју у Индији, а афрички лав се суочава са губитком природног станишта. Ширење пољопривредних површина доводи људе и лавове у све ближе контакт, а тај сусрет није увек без последица.

– Што се тиче афричког лава, ту постоји неколико подврста. Зоолошки вртови се труде да чувају све, али они губе природно станиште. Људи хоће да се баве земљорадњом у Африци, као ми и овде, и наравно, нико није срећан када му лав дође и закоље краву или када се направи нека штета на имању – прича Овари.

Важан део приче о очувању лавова данас се одвија и ван њиховог природног станишта – у зоолошким вртovima. Ту се осим упознавања посетилаца са овим животињама води рачуна и о њиховој генетској разноликости. У нашем граду посебну пажњу привлаче бели лавови, пореклом из Националног парка Кругер у Јужној Африци.

– Ми имамо такозваног белог лава, требало би да знамо да то није никакав албино лав или нека циркуска животиња. Бели лав припада специфичној

Фото Бео зоо-врт

групи лавова, пореклом из Кругер националног парка, јер је ту заправо та светла боја најчесталија – каже биолог и напомиње да су бели лавови у дивљини ретки, између осталог, и зато што им светла боја може отежати камуфлажу у току лова.

Прича о белим лавовима у Београду, истиче Овари, почела је доласком првих јединки које је својевремено увезао тадашњи директор Вук Бојовић. Њихов долазак привукао је велики број посетилаца, а убрзо су у врту рођени и младунци.

Ипак, очување лавова у зоолошким вртovima не подразумева неконтролисано размножавање, а сарадња између вртова омогућава да се потомство распоређује и да се води рачуна о генетском саставу популације.

– Те бебе белих лавова су биле занимљиве и другим зоолошким вртovima

зато што су они независна генетска линија од оног што се налазило у Европи. Наше лавиће смо разделили по разноврсним вртovima и сад смо у сродству са свим тим вртovima, па ови лавови не могу да имају потомство. То није интерес, него је поента да свака јединка остави за собом неки број потомака – додаје Кристијан.

Док у зоолошким вртovima размножавање подлеже контроли, у природи је велики број младих један од начина на који врста успева да преживи. Младунци су изложени бројним опасностима, не само од предатора већ и од животиња које у њима препознају будућу претњу.

– Афрички биво када види лавиће, он одмах иде да их убије. Бројне друге животиње то раде зато што су свесне тога да ће кад порасте бити озбиљан проблем – наводи биолог.

Опстанак младунца зависи и од односа унутар самог чопора. Када нови мужјак преузме чопор, може да убије младунце претходног мужјака како би се осигурало да се његова генетска линија настави. Одрастање лава у природи је врло сурово, док је у вртovima то другачије – наводи Овари.

– У нашем зоо-врту животиње разликујемо по именима. То није само лав, то је наш лав звани Вук, то је наша лавица Елза... Имамо четири бела лава, а лавица се тренутно налази код колега на Палићу. То су животиње које имају своја имена, своје нарави, на неки начин су део породице – наглашава биолог.

Ипак, суштина Међународног дана лавова није само у причи о животињама које посетиоци могу да виде иза оgrade, већ да се људима укаже на угроженост врста.

Милица Милутиновић

Светски дан лавова обележава се 10. августа од 2013, са циљем да се скрене пажња на значај очувања ове врсте и претње са којима се лавови суочавају у дивљини

Datum: 11.08.2026

Medij: Politika

Rubrika Beogradska hronika

Autori: B. V.

Teme: Gradske opštine

Naslov: Umesto za plivanje Lido za šetnju

Napomena:

Površina: 255

Strana: 14

Фото Р. Крстинић

Уместо за пливање Лидо за шетњу

Низак ниво Дунава и дуготрајну сушу осетили су сви који свој живот проводе крај ове реке. Из њеног корита назиру се спрудови који су оку многих Земунца годинама били скривени. На местима где су се многи купали попут плаже Лидо сада су песак и обала, па уместо да пливају они њоме шетају. Водостај Дунава јуче је био 170 и у благом је порасту, док је ситуација на Сави нешто лошија јер је вода у опадању и износи 128. Због тога Чукарички рукавац сада изгледа као овећа бара, а Сава као нека од река средњег тока. **Б. В.**

Datum: 11.08.2026

Medij: Politika

Rubrika Beogradska hronika

Autori: A. K.

Teme: Gradske ustanove

Naslov: Strip-izložba inspirisana Kraljevićem Markom

Napomena:

Površina: 384

Strana: 14

Стрип-изложба инспирисана Краљевићем Марком

Етнографски музеј, који ове године прославља 125 година рада, наставља богат изложбени програм још једном у низу поставки „15 година Вековника“ што је пратећи део изложбе „Ко то беше Краљевић Марко“. Изложбеноу грађу чини богата историја ауторског пројекта сценаристе Марка Стојановића, који је у току петнаест година окупио више од 250 стрип аутора из Србије, региона и Европе.

Инспирисани легендом о Краљевићу Марку, историјом, митологијом и фантастиком, „Вековници“ су прерасли оквире класичног стрип серијала и постали препознатљив културни феномен. Објављивани су у Србији, Хрватској, Словенији, Бугарској, Румунији и Чешкој, а захваљујући међународним издањима и бројним изложбама стекли су значајно место на европској стрип сцени.

На овај начин приказан је развој овог јединственог пројекта од првих објављених епизода, преко међународних издања и сарадње са бројним уметницима, до оригиналних стрип таблица, илустрација које сведоче о његовом уметничком и међународном успеху. Посетиоци имају прилику да уз две повезане изложбе сагледају лик једног од најзначајнијих јунака српске епске традиције од народног предања и културног наслеђа до његових савремених уметничких тумачења у стрипу.

До 1. септембра, до када ће бити отворена изложба, поклоници девете уметности могу у музејској сувенирници да набаве издања стрип серијала „Вековници“, укључујући нова и друга пратећа издања.

Музеј је за посете отворен сваког дана осим средом. А. К.

Фото: Марко Стојановић

Datum: 11.08.2026

Medij: Politika

Rubrika Beogradska hronika

Autori: M.M.

Teme: Gradske ustanove

Napomena:

Površina: 85

Naslov: Od nakita do saksija - radionice za najmlađe u Ložionici

Strana: 14

Од накита до саксија – радионице за најмлађе у Ложионици

Малишани имају прилику да практично израђују уникатне предмете и развијају нове вештине на креативним и бесплатним радионицама за децу и омладину које се до 29. августа одржавају у Ложионици. Полазнике очекују садржаји који подстичу креативност, машту и стваралаштво, наводи се у најави.

Радионица израде накита заказана је за 13. август од 18 сати, док ће два дана касније, у исто време, малишани моћи да учествују у програму „Украси папуче“. Радионица „Мали архитекта“ заказана је за 20. август у 18 часова, док ће „Колаж мозаик“ програм за најмлађе бити одржан 22. августа у 11 часова. Деца ће осликавати саксије и садити цвеће на радионици која се приређује 27. августа у 18 часова, а креативни програм „Направи свој вагон“ биће одржан 29. августа од 11 часова.

Садржаји су намењени узрасту од пет и више година, а број места је ограничен.

Пријављивање је обавезно посредством мејла lozionicaedu@lozionica.rs. После добијања потврде путем електронске поште, пријава је успешна. **М. М.**

Datum: 11.08.2026

Medij: Večernje novosti

Rubrika: Beograd

Autori: M. Jakovljević

Teme: Marko Stojčić/gradski urbanista

Napomena:

Površina: 453

Naslov: DUNAVSKOM OD JESENI I BRŽE I BEZBEDNIJE

Strana: 33

РАДОВИ НА САОБРАЋАЈНИЦИ ОД К-ДИСТРИКТА ДО ДУБРОВАЧКЕ У ПУНОМ ЈЕКУ

ДУНАВСКОМ ОД ЈЕСЕНИ И БРЖЕ И БЕЗБЕДНИЈЕ

Стојчић: Уместо две, биће четири траке у улици на Старом граду

М. Јаковљевић

ЈЕДНО од највећих саобраћајних "уских грла" на Дорћолу ускоро би требало да постане прошлост. Проширење Дунавске улице, од стамбено-пословног комплекса К-дистрикт до Дубровачке улице, требало би да буде завршено током наредног месеца, чиме ће ова деоница први пут добити по две саобраћајне траке у оба смер

**Обнова непосредно
уз четврти део
Линијског
парка, који
је недавно
отворен**

Првобитним планом било је предвиђено да радови почну у јулу, када је уведена и привремена измена режима саобраћаја на овом потезу. Реч је о првој етапи шире реконструкције целе Дунавске улице, једне од најважнијих саобраћајница која повезује центар са Дорћолом и обалом Дунава.

На терену су радови већ у пуном јeku. Раскопан је део улице дуг око 500 до 600 метара, уз четврту фазу Линијског парка. Грађевинске машине тренутно раде

на левој страни коловоза, гледано из правца Београдске тврђаве ка Француској улици, где се гради ново проширење. По завршетку радова, овај део Дунавске имаће исти профил као деоница уз К-дистрикт - четири саобраћајне траке, односно по две у сваком смеру.

Према речима главног градског урбанисте Марка Стојчића, актуелни радови представљају само почетак много обимнијег захвата.

- Сада ширимо то парче Дунавске, а после ћемо и остале, односно део по део. За месец дана требало би да се заврши започето проширење како би саобраћај био још проточнији - рекао је Стојчић за медије.

Значај овог пројекта

Најаве почетком јуна

ИЗ ГРАДСКЕ управе је још почетком јуна, приликом обиласка завршене четврте фазе Линијског парка, најављено да ће током лета почети проширење Дунавске улице на деоници дугу око 600 метара. Тада је истакнуто да је циљ да се постојеће проширење код К-дистрикта продужи до Дубровачке улице, а затим да се, кроз наредне фазе, исти профил постепено примени и на остатак улице.

превазилази само проширење једне улице. Дунавска је последњих година постала једна од најоптерећенијих саобраћајница у овом делу града због интензивне стамбене и пословне изградње на Дорћолу, отварања нових садржаја уз реку и све већег броја возила која користе правац између центра града, Булевара војводе Бојовића и Панчевачког моста.

У време јутарњих и поподневних гужви на овом потезу често до-

лази до успоравања саобраћаја, посебно у делу где се четири траке сужавају на две.

Реконструкција се изводи непосредно уз четврту фазу Линијског парка, који је почетком лета отворен за грађане. Нови парк, са пешачким и бицикличким стазама, зеленим површинама и просторима за одмор, представља један од већих пројеката уређења дунавског приобаља у последњих неколико деценија. ■

Фото 3. Јовановић

Datum: 11.08.2026

Medij: Politika

Rubrika Beogradska hronika

Autori: M. M.

Teme: Grad Beograd

Napomena:

Površina: 119

Naslov: Naš grad i Moskva jačaju saradnju u oblasti saobraćaja

Strana: 14

Наш град и Москва јачају сарадњу у области саобраћаја

Унапређење градског саобраћаја, путне инфраструктуре и саобраћајних система два града је циљ заједничке изјаве о будућој сарадњи у области саобраћаја коју су у руској престоници потписали представници Београда и владе Москве. Документ су потписали Горан Медаковић, саветник градоначелника задужен за јавни превоз и Максим Ликсутов, заменик градоначелника Москве и начелник Департмана за развој саобраћаја и путне инфраструктуре.

У складу са законодавством обе државе, приоритети сарадње ће бити редовна размена података о саобраћају, одржавање састанака и догађаја у које ће бити укључени и представници научне и стручне заједнице. Предвиђени су и заједнички истраживачки радови и размена искустава о најбољим решењима која би могла да доприне су унапређењу функционисања саобраћаја у две престонице, преноси Беоинфо.

Један од циљева је анализа тренутног стања и праћење трендова у развоју саобраћаја, уз стварање приступачне и отворене базе знања у овој области.

Потписници су указали спремност и за учешће у пројекту „Urban Transport data“, међународној аналитичкој платформи која прикупља, анализира, визуелизује и објављује саобраћајне показатеље у градовима широм света. Платформа омогућава сагледавање стања градских саобраћајних система и формирање форума стручњака и истраживача у области развоја градског јавног превоза.

Планирани су и заједнички догађаји, састанци, конференције, округли столови и слично.

М. М.

Datum: 11.08.2026

Medij: Večernje novosti

Rubrika Beograd

Autori: B.B.

Teme: Sekretarijat za obrazovanje i dečju zaštitu

Napomena:

Površina: 73

Naslov: Pune sobe u Zemunu

Strana: 33

ДОЛАЗНОСТ ДЕЦЕ У ВРТИЋИМА

Пуне собе у Земуну

ТОКОМ летњих месеци број деце у вртићима традиционално се значајно смањује. Према подацима Секретаријата за образовање и деčју заштиту, прошле недеље највећа долазност била је у обдаништима који се налазе у склопу Предшколске установе "Др Симо Милошевић" у Земуну, док је у вртиће у Гроцкој долазило тек 30 одсто уписаних малишана. Предшколске установе, на крају недеље шаљу извештај надлежном секретаријату о броју деце која су долазила у вртић по данима. Због врућина у вртићима се у потпуности поштују препоруке Градског завода за јавно здравље за рад када су температуре високе. Б. Б.

Фото В. Митрић

Datum: 07.08.2026

Medij: Ibarske novosti - Kraljevo

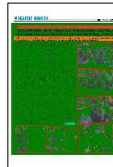
Rubrika: Bez naslova

Autori: TIJANA MIRKOVIĆ

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 724

Naslov: KROZ MUZIKU, IGRU, UMETNOST I KREATIVNE SADRŽAJE GRAĐANI KRALJEVA MOGLI SU DA UPOZNAJU IDEJU EKSPA

Strana: 4

EKSPLO KARAN - PAVILJON IGRU NASTAVIO PUTOVANJE KROZ SRBIJU POSETOM KRALJEVU

KROZ MUZIKU, IGRU, UMETNOST I KREATIVNE SADRŽAJE GRAĐANI KRALJEVA MOGLI SU DA UPOZNAJU IDEJU EKSPA

• Kroz savremeni interaktivni prostor Kraljevčani su mogli da stvaraju, da istražuju, da učestvuju u radionicama, da se takmiče, ali i da upoznaju druge kulture i postanu deo zajedničke pripreme za Ekspo 2027

Veliki priče često počinju malim susretima. Tako je Kraljevo na putu igre imalo priliku da zaviri u deo onoga što Srbija očekuje naredne godine, kada će Ekspo 2027 otvoriti vrata posetiocima iz celog sveta. Na jedan dan atmosfera najveće međunarodne manifestacije preselila se u naš grad na Ibru. Kroz muziku, igru, umetnost i kreativne sadržaje, građani Kraljeva su mogli da upoznaju ideju Ekspa i osete deo energije međunarodnog događaja, koji će naredne godine povezati različite kulture, znanja i iskustva. Kroz savremeni interaktivni prostor, Kraljevčani su mogli da stvaraju, da istražuju, da učestvuju u radionicama, da se takmiče, ali i da upoznaju druge kulture i postanu deo zajedničke pripreme za Ekspo 2027.

Inspirisiran temom "Igra(j) za čovečanstvo: sport i muzika za sve", Ekspo karavan donosi poruku da igra spaја i povezuje ljude, pokreće maštu, kreativnost i zajedništvo, a kroz sport, muziku i umetnost pokazuje kako ono što nas спаја predstavlja osnovu razvoja. Upravo zato Ekspo karavan-Paviljon igre obilazi gradove Srbije, da ova velika priča ne ostane daleko od građana, već da dođe upravo među njih.

Želimo da mi ispred Ekspa predstavimo Ekspo kao Ekspo svih građana Srbije i zato smo danas u Kraljevu. Želimo da Kraljevo predstavimo Ekspu i Ekspo Kraljevu, kroz istoriju, kroz kulturu, kroz gostoprimstvo, kroz ove dobre domaćine ovde, kroz Jichu, kroz Maglich, prirodu i sve što nam pruža Kraljevo. Ekspo je predvideo jedan paviljon koji će se zvati Srpska kuća, gde će sve lokalni samouprave, gradovi, moći da se predstave, da predstavе svoju privredu, da predstavе svoju kulturu, istoriju, da

razmene iskustva i da predstavе ono što Kraljevo konkretno i cela Srbija može da pruži svima ostalima. Mi očekujemo četiri miliona ljudi da posете Ekspo u tih devedeset i tri dana, od toga će biti preko milion i dve stotine hiljada stranaца koji će takođe doći na наш Ekspo. Da vide ne samo Beograd, ne samo Ekspo, nego da vide i našu Srbiju. I zato želimo da kroz ovoj karavan, sve gradove, uključujući naravno i Kraljevo danas, predstavimo kroz Ekspo da nije to samo jedan dan, da nije to samo izložba, nego i da želimo da se oni ponovo vrate u našu Srbiju, naše Kraljevo danas, naglasio je Tomislav Sарић, директор Сектора за планирање и развој компаније "ЕКСПО 2027" д.о.о. Београд.

У програму „Краљево на путу игре“ наш град испричао је своју причу, кроз оно по чему је препознатљив, традицију, музику и уметност. Наступи Културно-уметничког друштва "Ризница", ученика Музичке школе "Стеван Мокрањец" и сликарских талената Уметничке школе Краљево показали су део идентитета града, који ће заједно са другим локалним срединама бити представљен током Ekspa 2027.

-Ekspo je velika prilika za čitanje Srbije da predstavimo našu istoriju, našu kulturu i tradiciju, ali i svaka lokalna samouprava, svaki grad i opština iz čitave Srbije mogu da se predstave na Ekspu. Mi ćemo na svom štandu predstaviti ono po čemu je Kraljevo poznato, našu narodnu tradicionalnu muziku, naše izvođače, naše harmonikare, ali ćemo po nešto reći i o Kraljevачком кајмаку. И, naravno, сви људи који дођу, а дође гости из сто четрдесет земаља моћи ће да пробају Краљевачки кајмак.

Очекујем да ће део тих туриста доћи у Краљево да га посети, да види и Жичу, и Студеницу, и Маглич. Наш град је прелеп и сада, за само сат и петнаест минута можете доћи из центра Београда до центра овог лепог града у Централној Србији. Ми очекујемо већи број туриста наредне године и, naravno, очекујемо да ће се ти људи враћати у Краљево када се Ekspo заврши. Краљево је увек спремно, очекујемо госте и надам се да ће гости из сто четрдесет земаља доћи у наш град, истакао је градоначелник Краљево др Предраг Терзић.

Да је Ekspo прилика да се представе најбољи потенцијал Србије сматра истакнути уметник Раша Павловић, који није крио понос што ће Србија бити домаћин једне значајне међународне манифестације.

-Србији треба да буде част што је добила ово велико признање и могућност за организацију Ekspa 2027. Ја могу само да кажем што се тиче музике, да ћемо се трудити да ово наше Краљево колико можемо и како можемо представимо. Много је земаља ту присутно и могу да будем и поносан и радостан што је тако, закључно је Раша Павловић.

Ekspo karavan nastavlja своје путовање кроз Србију, а Краљево остаје једна од станица која је кроз музику, уметност и традицију показала свој препознатљив печат. Град на Ibru је представно део своје приче, вредности које чува, таленте које негује и гостопримство по којем је познат. Када се наредне године отворе врата Ekspo 2027 Србија ће постати домаћин света, а управо ће овакве приче градова широм Србије бити део велике слике које ћемо са поносом представити.

Tijana Mirković

Datum: 05.08.2026

Medij: Sremske novine - Sremska Mitrovica

Rubrika: Društvo

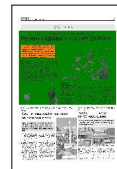
Autori: redakcija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Naslov: Ručni radovi u susret EXPO-u

Napomena:

Površina: 659

Strana: 7

РУМА • КРЕАТИВНИ КАРАВАН САВЕЗА ДИСТРОФИЧАРА ВОЈВОДИНЕ

Ручни радови у сусрет EXPO-у

Ово је прва година да Креативни караван на овакав начин путује Војводином, а Рума је једна од станица. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сектор за заштиту особа са инвалидитетом путем конкурса је са преко пет милиона динара подржало овај пројекат

У организацији Савеза дистрофичара Војводине и Удружења дистрофичара Сремског округа – Рума прошле недеље је реализован „Креативни караван“ у оквиру пројекта „Играј за човечанство – креативно стваралаштво особа са инвалидитетом у сусрет EXPO 2027“, уз подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Кроз овакве радионице, које се одржавају у шест основних организација Савеза дистрофичара Војводине, особе са инвалидитетом су имале прилику да

се опробају у изради рукотворина, сувенира, као и маскота EXPO 2027 „Милице и Растка“, уз дружење, размену искустава и јачање социјалне укључености.

У нашем новосадском удружењу постоји галерија „ОСИ АРТ“ где се продају ручни радови који настају на оваквим радионицама, где ће се наћи и уметнички предмети израђени и на овој радионици. Ту се најбоље види да и поред инвалидитета особе са инвалидитетом имају духа и снаге и воље да праве уметничка дела. Циљ про-

Радионица у Руми

Циљ пројекта је промоција креативног стваралаштва особа са инвалидитетом, њихово економско оснаживање, већа видљивост у друштву и припрема за представљање радова у сусрет манифестацији EXPO 2027, рекла је Александра Пановић, председница Савеза дистрофичара Војводине

јекта је промоција креативног стваралаштва особа са инвалидитетом, њихово економско оснаживање, већа видљивост у друштву и припрема за представљање радова у сусрет манифестацији EXPO 2027, рекла је **Александра Пановић**, председница Савеза дистрофичара Војводине.

Ово је прва година да Креативни караван на овакав начин путује Војводином, а Рума је једна од станица. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сектор за заштиту особа са инвалидитетом путем конкурса је са преко пет милиона динара подржало овај пројекат.

– Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања пре-

познало је значај ове подршке и континуирано ради на пружању подршке када је и овакав креативни рад у питању. Зато смо дошли да их обиђемо и у Руми, јер ово је прилика да поред рада, саслушамо особе са инвалидитетом, уважимо њихове захтеве и потребе, истакла је **Марија Теодосијевић**, из Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сектор за заштиту особа са инвалидитетом.

И овај пројекат део је веће приче коју је покренуло ресорно министарство „Србија без баријера“. Део средстава од продаје предмета одређује се њиховим ауторима, а део Савезу дистрофичара Војводине за набавку нових материјала и наставак одржавања радионица. **С.Б.**

Datum: 11.08.2026

Medij: Magyar szo

Rubrika: Gazdasag

Autori: Tóth Péter

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Naslov: GDP adatokra várva

Napomena:

Površina: 334

Strana: 6

RAFORDÍTÁSOK

GDP adatokra várva

Tóth Péter

Több olyan véleményt és számadatokkal illusztrált elemzést is olvashatunk, hogy a világiállítás, az EXPO 2027 már most is húzza a hazai gazdaságot, jövőre jöhet azonban a még nagyobb lökés. Szerbia gazdaságának egyik legfontosabb kérdése az idén már valóban nem az, hogy megrendezik-e Belgrádban az EXPO 2027 szakkiallítását, hanem az, hogy az eseményhez kapcsolódó hatalmas beruházási hullám mennyire képes felgyorsítani az ország gazdasági növekedését. A világiállítás ugyanis jóval többet jelent egy három hónapos nemzetközi rendezvénynél. Az előkészületek közlekedési, építőipari, energetikai, idegenforgalmi és városfejlesztési beruházások egész sorát indították el. A hatás viszont nem egyenletes. A szerb gazdaság 2025-ben mindössze 2 százalékkal bővült, miközben 2024-ben még 3,9 százalékos növekedést mértek. Ehhez képest 2026 első negyedében már 3,2 százalékos éves növekedést regisztrált a statisztikai hivatal. Ugyanakkor, figyelemre méltó, hogy az építőipar hozzáadott értéke ebben az időszakban még 5,1 százalékkal csökkent. Ez arra utal, hogy az EXPO-val kapcsolatos beruházások teljes gazdasági hatása még nem jelent meg a statisztikákban.

A NAGY PÉNZ NEM MAGÁBAN AZ EXPO-BAN VAN

Az EXPO közvetlen költségét és a hozzá kapcsolódó beruházásokat érdemes külön kezelni. Maga a rendezvény, illetve annak közvetlen infrastruktúrája egy nagyságrendileg 1,2–1,3 milliárd eurós projekt. Az EXPO-hoz kapcsolódó tágabb állami beruházási program ennél sokkal nagyobb. Az idei költségvetési tervezésben már 56, az EXPO-hoz kötődő nagy tőkeberuházás szerepelt, összesen mintegy 21 milliárd euró értékben, miközben a korábban meghirdetett „Ugrás a jövőbe – Szerbia 2027” program 17,8 milliárd eurós kerettel számolt.

Ez azért fontos, mert ezeknek a beruházásoknak csak egy része szolgálja közvetlenül a kiállítás látogatóit. A közlekedési hálózat fejlesztése, az utak, a vasúti összeköttetések, az energetikai beruházások, a közművek, a sportlétesítmények és egyéb városfejlesztési projektek hosszabb távon is a gazdaság rendelkezésére állhatnak. A GDP szempontjából ez azt jelenti, hogy az állam nem egyszerűen „EXPO-t épít”, hanem egy koncentrált beruházási ciklust hoz létre. Ennek elsődleges kedvezményezettje az építőipar, de a hatás továbbterjed az építőanyag-gyártókra, a szállításra, a mérnöki szolgáltatásokra, a vendéglátásra, a kereskedelemre és természetesen részben a pénzügyi szolgáltatásokra is.

MI TÖRTÉNIK 2026-BAN?

Ez az év elsősorban az építkezések és az infrastruktúrára éve. Az állam számára ez kettős gazdasági hatást jelent. Egyrészt növeli a keresletet: az állami beruházások megrendeléseket teremtenek a vállalatok számára, munkahelyeket biztosítanak, valamint jövedelmet juttatnak a gazdaságba. Másrészt az állami költségek növeli a költségvetés terhelését is. A kormány, azon belül a pénzügyminisztérium 2026-ra és 2027-re egyaránt a GDP 3 százalékaának megfelelő költségvetési hiánnyal számol, miközben magas szinten kívánja tartani a tőkebefektetéseket. Ez lényegében azt jelenti, hogy Belgrád az EXPO miatt sem akar teljesen elszabaduló költségvetési hiányt engedni, ám a beruházásokat sem akarja visszafogni. A növekedési előrejelzések ugyanakkor eltérnek egymástól. A Nemzetközi Valutaalap májusi értékelése 2026-ra mintegy 2,75 százalékos, jövőre pedig 4 százalékos GDP-növekedést jelzett. Az IMF szerint a 2027-es gyorsulást több tényező támogatja majd, köztük az infrastruktúra- és energetikai beruházások, az ipari exportkapacitás bővülése, a mezőgazdaság várható javulása és az EXPO-hoz kapcsolódó turizmus. A szerbiai jegybank ennél optimistább: 2026-ra 3 százalékos, 2027-re pedig 4,5 százalékos növekedést vár. A pénzügyminisztérium szintén 3 százalékos körüli növekedéssel számol az idén. Vagyis a szakértői és intézményi becslések alapján nagyjából 3 százalékos körüli bővülés tekinthető reális alapforgatókönyvnek. A döntő különbség az, hogy 2026-ban még főként „előállítják” az EXPO gazdasági hatását, 2027-ben viszont maga a rendezvény is úgy mond „termelni” kezd. A kiállítás 2027. május 15-e és augusztus 15-e között zajlik Belgrádban. A rendezvényen több mint száz ország részvétele és több millió látogató várható. Ez közvetlenül növelheti a szállodák, éttermek, közlekedési szolgáltatók, kiskereskedők és az idegenforgalmi vállalkozások bevételeit. A GDP-ben ez elsősorban a szolgáltatások oldalán jelenik majd meg. A külföldi látogatók ugyanis exporthoz hasonló gazdasági hatást fejtenek ki: pénzt hoznak az országba, miközben helyben vásárolnak meg szolgáltatásokat. Már 2026 első negyedében is a kereskedelem, a közlekedés, a raktározás, valamint a szálláshely és vendéglátás együttes ágazata 4,9 százalékos reálnövekedést mutatott. Ez különösen érdekes annak fényében, hogy az építőipar ugyanebben az időszakban még visszaesett. A gazdaság tehát a számadatok tükrében már most is kezd elmozdulni a szolgáltatások és a fogyasztás irányába.

